

Hinku-johtoryhmän kokous

3.11.2021 klo 9.00–11.00

Esityslista

- 9:00 Kokouksen avaus, SYKE:n pääjohtaja Leif Schulman
- 9:10 Kokouksen järjestäytyminen
- Kokouksen puheenjohtajan ja sihteerin valinta
 - Esityslistan hyväksyminen
 - Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen
- 9:15 Päätösesitys: Hinku-kriteerit ja niiden noudattaminen, Jyri Seppälä, SYKE
- 9:30 Päätösesitys: Päästöhyvitysmenettelyt Hinku-laskennassa, Jyri Seppälä, SYKE
- 9:50 Päätösesitys: Hinku-tekopalkinnon toimintamalli, Jyrki Tenhunen, SYKE
- 10:15 Maakuntien ilmastotiekartat ja Hinku-työ, Laura Saikku, SYKE
- 10:30 Muut asiat ja tiedotettavaa
- Kompensaatiokäytäntöjen tilanne Suomessa
 - Päästölaskennan seuraavat päivitykset
 - Johtoryhmän jäsenten esiin tuomat asiat
- 11:00 Kokouksen päättäminen

1. Päätösesitys Hinku-kriteerien täytäntöön panosta

Hinku-kunnat huolehtivat, että Hinku-kriteereissä esitetyt toimet on otettu käyttöön viimeistään vuoden 2022 loppuun mennessä. Uudet Hinku-kunnat sitoutuvat täyttämään kriteerit vuoden kuluessa liittymispäivästä.

SYKE seuraa jatkossa Hinku-kriteerien täyttymistä kunnille osoitetuilla kyselyillä ja mahdollisilla suorilla yhteydenotoilla. Erityisenä kohteena on kuntien energiatehokkuussopimukset. Jos kunta ei ole edellä esitettyyn määräaikaan mennessä liittynyt kunta-alan energiatehokkuussopimukseen (KETS), kunta erotetaan Hinku-verkostosta.

2. Päätösesitys Hinku-kriteerien päivittämisestä

1/3

Päivitetyt Hinku-kuntien kriteerit (muutokset [aiempiin kriteereihin](#) korostettu **punaisella)**

Hinku-kriteereillä tarkoitetaan kuntien ilmastonmuutoksen hillintätoimia ja linjauksia, joilla kunta uskottavasti sitoutuu vähentämään oman toimintansa kasvihuonekaasupäästöjä sekä vaikuttamaan alueensa toimijoihin (asukkaat, yritykset, maa- ja metsätalousyrittäjät sekä vapaa-ajan asukkaat) siten, että alueen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä tavoitellaan hiilineutraaliutta.

~~Hinku-kriteerit täyttävästä kunnasta saa käyttää nimitystä Hinku-kunta.~~ Hinku-kunnat kuuluvat Hinku-verkostoon ja saavat oikeuden käyttää Hinku-logoa. **Uudet Hinku-kunnat sitoutuvat täyttämään Hinku-kriteerit vuoden kuluessa liittymispäivästä.**

Tavoite

Kunta on valtuuston päätöksellä sitoutunut tavoittelemaan koko alueensa kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä 80 prosenttia vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

2. Päätösesitys Hinku-kriteerien päivittämisestä

2/3

Prosessit

1. Kunta ottaa kasvihuonekaasupäästönäkökulman huomioon kaikessa merkittävässä päätöksenteossaan.
2. Kunta liittyy työ- ja elinkeinoministeriön, Energiaviraston ja Kuntaliiton väliseen sopimukseen, jossa ne sitoutuvat Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen toimenpiteisiin ja tavoitteisiin. Kunta-alan energiatehokkuussopimukseen liittyvät kunnat liittävätkin ensisijaisesti asuinrakennuskantansa asuinkiinteistöjä koskevaan toimenpideohjelmaan.
3. Kunnanjohtaja tai hänen nimeämänsä muu kunnan työntekijä toimii Hinku-verkoston johtoryhmän jäsenenä.
4. Kunta nimeää yhteyshenkilön, joka toimii tiedonvälittäjänä kunnan ja SYKEN välillä.
5. Kunta perustaa Hinku-työryhmän, jossa on edustettuna tärkeimmät hallinnonalat. Työryhmä pyrkii aktiivisesti vähentämään eri hallinnonalojen toiminnasta aiheutuvia kasvihuonekaasupäästöjä. Työryhmä voi olla sama kuin esimerkiksi kunnan johtoryhmä tai Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen työryhmä.

2. Päätösesitys Hinku-kriteerien päivittämisestä

3/3

6. Työryhmä ja yhteyshenkilö vastaavat seuraavista tehtävistä:

- Kunnalle laaditaan vuosittain suunnitelma päästöjä vähentävistä investoinneista. Investoinnit hyväksytään seuraavan vuoden talousarviossa.
- Kunnalle laaditaan vuosittain hillintätoimien suunnitelma **eli vuosikelle**, joka osoittaa, millä toimenpiteillä ja investoinneilla kasvihuonekaasupäästöjä pyritään vähentämään koko kunnan alueella. **Vuosikelle Suunnitelma** sisältää suunnitellut investoinnit sekä keinoja asukkaiden ja paikallisten yritysten aktivoimiseen.
- Kunnan alueella toteutuneet merkittävimmät hillintätoimet kootaan vuosittain ja julkaistaan kunnan verkkosivuilla **sekä Energialoikka-verkkopalvelussa. Tieto tehdyistä toimista toimitetaan myös SYKELLE. Valtakunnallisesti kiinnostavat hillintätoimet voidaan viedä myös Energialoikka-verkkopalveluun.** Toimenpiteisiin liitetään mahdollisuuksien mukaan saavutetut päästövähennykset. SYKE voi tarvittaessa täydentää tiedot Energialoikkaan.
- Kunnan henkilöstölle ja kunnanvaltuustolle tiedotetaan vuosittain hankkeen saavutuksista.
- Alueen asukkaille, yrityksille sekä maa- ja metsätalousyrittäjille viestitään ilmastomuutoksen hillinnän mahdollisuuksista.

Päätösesitys: Päästöhyvitysmenettelyt Hinku-laskennassa

1/3

Hinku-johtoryhmässä 11.11.2020 hyväksytyihin Hinku-laskennan päästöhyvitysmenettelyihin ehdotetaan hyväksyttäväksi seuraavat lisäykset:

Hiilidioksidin sitominen ja varastointi (CCS)

ESITYS:

Hiilidioksidin sitomis- ja varastointiteknologioiden (CCS) käyttö hyväksytään mukaan hyvityslaskentaan, koska toimenpiteet ovat aina lisäisiä. CCS-laitoksen osalta päästöhyvitys lasketaan omistajakunnalle omistusosuuteen perustuvan tuotanto-osuuden mukaisesti, kun laitos sijaistee oman paikkakunnan ulkopuolella. Laitoksen sijaintikunnan päästöhyvitykseksi lasketaan päästövähennysmäärä, jota eivät muut kunnat ole omistusosuuksiensa kautta varanneet.

Päätösesitys: Päästöhyvitysmenettelyt Hinku-laskennassa

2/3

Hiilidioksidin hyödyntämisteknologiat (CCU)

ESITYS:

Hiilidioksidin hyödyntämisteknologioiden (CCU) käyttö hyväksytään mukaan hyvityslaskentaan siltä osin kuin siinä saadaan nettohiilidioksidipäästöjä pois ilmakehästä. Tämä määrä voidaan katsoa lisäiseksi ja sen hyvityskäyttöön sovelletaan samoja omistamis- ja sijaintipaikkasääntöjä kuin CCS:n yhteydessä.

Päätösesitys: Päästöhyvitysmenettelyt Hinku-laskennassa

3/3

Bioenergia

ESITYS:

Bioenergian tuotantoa ei oteta mukaa hyvityslaskentaan. Kansainvälisen raportointisäännösten mukaan bioenergian tuotannon päästöjä ei raportoida energiantuotantosektorilla. Bioenergian käyttö vaikuttaa hiilinieluihin ja -varastoihin, joiden muutokset raportoidaan LULUCF-sektorilla, joka ei kuulu HINKU-päästölaskentajärjestelmän piiriin.

Päätösvaihtoehdot Hinku-tekopalkinnosta

1/4

- A.** Hinku-tekopalkintojen jakamista jatketaan. Hinku-kunnat ja -maakunnat sekä Syke sitoutuvat alla esitettyyn toimintamalliin.

- B.** Hinku-tekopalkintojen jakamista ei toteuteta alla esitettyssä muodossa. Palkinnon jakamisesta ja jakamiseen muodosta tehdään päätös myöhemmin.

Ehdotus Hinku-tekopalkinnon toimintamalliksi

2/4

Palkinnon tavoitteena on innostaa ja edistää paikallista ilmastotyötä. Palkintoja jaetaan noin kahden kuukauden välein kunnilta ja maakunnilta saaduista ehdotuksista, jos ehdotuksista täyttävät alla mainitut kriteerit. Palkittavia kohteita pyritään löytämään erityyppisistä Hinku-kunnista.

Kunnan ja maakunnan Hinku-yhdyshenkilön tehtävät:

- ehdotusten tekeminen palkittavista kohteista hiilineutraalisuomi.fi -sivulla olevan linkin kautta (<https://www.hiilineutraalisuomi.fi/fi-FI/Hinku/Hinkuteko>).
- jakotilaisuuden järjestäminen (paikka ja ajankohta),
- palkinnon luovutus (sovitaan SYKE:n kanssa)

Ehdotus Hinku-tekopalkinnon toimintamalliksi

3/4

SYKEN tehtävät:

- päätös palkitsemisesta,
- palkinnon perustelujen ja diplomin laadinta,
- palkinnon luovutus (sovitaan kunnan/maakunnan kanssa),
- viestintään liittyvät tehtävät.

Ehdotus Hinku-tekopalkinnon toimintamalliksi

4/4

Hinku-teko -palkinto valitaan Hinku-verkoston kunnissa toteutettujen toimien joukosta. Palkittava voi olla kunta, kunnan toimiala tai liikelaitos, yritys, yhteisö, henkilö tai jokin muu toimijataho. Palkintoraati ottaa valinnassaan huomioon kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen lisäksi muun muassa seuraavia näkökohtia:

- innovatiivisuus, edelläkävijyyden ja aktiivisuuden osoittaminen
- energiatehokkuuden ja energiaomavaraisuuden parantaminen
- taloudellinen kannattavuus
- työllisyyden lisääntyminen ja muut aluetaloutta kohentavat vaikutukset
- yhteisöllisyyden lisääntyminen,
- positiiviset terveysvaikutukset, viihtyvyyden ja hyvinvoinnin lisääntyminen
- päästöjä vähentävien käytäntöjen ja tiedon jakaminen